

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 6

гр. Л****, 11.01.2023 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – Л**** в закрито заседание на единадесети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: МИЛЕНА ВЪЛЧЕВА

като разгледа докладваното от МИЛЕНА ВЪЛЧЕВА Търговско дело № 20224300900073 по описа за 2022 година

и за да се произнесе, съобрази:

Производство по чл.119, ал.3 ГПК.

Постъпила е искова молба от „М**** Д****“ ООД, ЕИК ****, представлявано от управителя Г. Т. Г., чрез пълномощника адв. В. И. И. –К. от ЛАК, със съдебен адрес: гр.Л****, ул. „Т****“ №1 против „У**** Б****“ АД, ЕИК ****, представлявано от изпълнителните директори Ц. Г. М. и А**** Т** с посочена цена на иска: 31 037.64 лв. и правно основание: чл. 79 от ЗПУПС и чл. 86 ЗЗД

Ищецът излага, че е клиент на „У**** Б****“ АД и от 2014 г. ****а сключен договор за открита кредитна линия, който договор се подновява ежегодно. Във връзка с този договор е открита разплащателна сметка от б**** „У**** Б****“ с І***** 44. Тази кредитна линия се използва за заплащане на по-големи по стойност фактури и при условията на сключения договор, към него е била предоставена и услугата електронно банкиране.

Ищецът твърди, че на 10.02.2020 г. чрез мобилно онлайн банкиране към „У**** Б****“ чрез управителя на дружеството Г. Т. Г., е извършил обичайно плащане на контрагент във връзка с т****та дейност на дружеството. Следвало да бъде заплатена сума в размер на 31 037.64 лв. от посочената сметката на ищеца по фактура № 13205/03.02.2020 г. по сметка на „Тобако ***порт“ ООД, като управителят ***ал запаметен така наречения в мобилното банкиране „образец“, чрез който веднъж направен превод към сметката на контрагент, същата може да бъде запаметена и да бъде

редактирана само сумата и основаниято за плащане. Изтъква, че на 10.02.2020 г. управителят на ищцовото дружество използвал запаметения образец с IBAN на дружеството „Тобако ***порт“ ООД, а ***енно **** и наредил плащането.

На 17.02.2020 г. стоката, която била заплатена с гореописания превод по посочената фактура не прист***нала, поради което управителят на ищцовото дружество провел разговор с представители на „Тобако ***порт“ ООД и установил, че преводът от 10.02.2020г. не е прист***нал по банковата сметка на дружеството. След извършена справка се установило, че злонамерен софтуер е пренасочил плащането към друга банкова сметка, а ***енно ***** към Б**** ДСК, която е непозната за ищцовото дружество.

На 19.02.2020 г. ищецът подал жалба вх. № 0564-05-000265 до „У*** Б****“ АД. С писмо без дата и подпис му е отговорено, че от страна на б****та не са открити нарушения и потребителите следва да следят за правилно нанасяне на банкови сметки и суми, както и че сумата, която неправомерно е преминала в непозната банкова сметка, няма да бъде възстановена. Твърди, че е потърсена и Б**** ДСК, към чиято сметка е изпратена сумата в размер на 31 037,64 лв., но становището на Б****та за възстановяване на неправомерно постъпилите суми също е негативно. В същото време ответникът е начислявал такси, лихви и комисионни върху тази сума, все едно същата е била на разположение на ищеца и е била усвоена и използвана от фирмата.

На следващо място твърди, че за случая е уведомена и Софийска районна прокуратура с жалба от 19.02.2020 г., като е образувана прокурорска преписка № 27348/2020 г. по описа на СРП и досъдебно производство № 5200/2020г. по описа на СДВР. Досъдебното производство е образувано по реда на чл.212, ал. 1 от НК за престъпление по чл.212а, вр. ал. 1 НК и към момента не е приключило, но е установено, че действително ***а злонамерен софтуер, който е повлиял на извършения на 10.02.2020 г. превод.

Счита, че в случая ответното дружество като доставчик на услугата „мобилно банкиране“ носи отговорност пред клиентите си за с****урността на извършваните от тях плащания. Ищецът като потребител на услугата извършва основно плащанията си чрез онлайн банкиране и не се касае за непознаване на системата от негова страна. Твърди, че ищцовото дружество

не е допуснало грешка при изписване на банковата сметка, тъй като е използван т.нар. „образец“, чиято функция е да улесни потребителя, който вече веднъж е нанесъл банковата сметка и не се налага да я изписва за всеки превод. Изтъква, че досега не са допускани грешки при преводите както с мобилен софтуер, така и с компютърно банкиране. Счита, че б****та следва да носи отговорност в случай, че е получен неправомерен достъп до банкова информация и транзакции на клиенти и голяма сума е пренасочена неправомерно към непозната за клиента банкова сметка. Ответникът носи отговорност в качеството си на доставчик на платежна услуга по ЗПУПС, чиято с****урност е била неправомерно нарушена. Излага, че измамата спрямо платеца, включително под формата на фишинг-измама, следва да се разглежда на плоскостта на умишленото или поради груба небрежност неизпълнение на едно или п****е от задълженията му по чл. 75 ЗПУПС, а ****енно: 1. да използва платежния инструмент в съответствие с условията за неговото издаване и използване, които трябва да са обективни, недискр****инационни и пропорционални (неприлож****о в случая, тъй като се твърди използването да е осъществено от трето, неоторизирано лице), 2. да уведомява доставчика на платежни услуги или упълномощено от него лице за загубване, кражба, присвояване или неразрешена употреба на платежния инструмент незабавно след узнаването (това задължение е своевременно изпълнено) и 3. след получаване на платежния инструмент да предприеме всички разумни действия за запазване на неговите персонализирани средства за с****урност, включително да не записва каквато и да е информация за тези средства за с****урност върху платежния инструмент и да не съхранява такава информация заедно с платежния инструмент.

Изтъква, че критерият за обосноваване на една или друга форма на вина е наличието на знание или незнание у длъжника, че неговото поведение е противоправно и се дефинира съобразно субективното му отношение към последиците от това поведение. Общият модел на поведение на длъжника при изпълнение на задължението изисква полагане на грижата на добрия стопанин. В случая счита, че противодействието на евентуално нерегламентирано въздействие от лица със специални знания по отношение на мобилно смарт устройство или системата за онлайн банкиране не може да се счита за разумно действие, което да е длъж****о от страна на обичайния потребител, който полага грижи за собствените си работи, тъй като този

потребител по дефиниция не разполага с опитност в областта на софтуерните технологии. Затова недопускането на хакване е недължимо, а извършеното неправомерно действие при извършения банков превод не може да се приеме да е резултат на проявена от потребителя груба небрежност.

Моли съда да постанови решение, с което осъди „У*** Б***“ АД, ЕИК **** на основание чл. 79 ЗПУПС и чл. 86, ал. 1 ЗЗД да възстанови по платежна сметка в лева с I***** 44 с титуляр „М**** Д****“ ООД, ЕИК **** сумата в размер на 31 037.64 лева, представляваща стойност на извършена на 10.02.2020 г. неразрешена платежна операция, ведно със законната лихва от предявяване на исковата молба до окончателното погасяване на задължението, сумата 2770.11 лева - начислени такси, комисионни и лихви по неизползваната по вина на б****та част от кредитната линия сума от 31037.64 лв., ведно със законната лихва, начиная датата на завеждане на исковата молба, както и сторените по делото разноски.

В срока по чл.367, ал.1 от ГПК е постъпил отговор на исковата молба от ответника „У*** Б***“ АД, ЕИК ****, чрез пълномощниците адв. Й. С. и адв. С**** Ш****. В него правят възражение за местна подсъдност. Позовавайки се на разпоредбата на чл.105 от ГПК считат, че искът следва да се предяви пред съда, в района на който е седалището на ответника, което е в гр. София. Правят искане производството по делото да бъде прекратено и изпратено за разглеждане на Софийски градски съд.

На следващо място изразяват становище, че исковете са допустими, но неоснователни, като развиват подробно съображенията си в тази насока.

Молят съда да отхвърли изцяло предявените искове и присъди на ответното дружество направените по делото разноски.

С отговора на исковата молба от ответника е направено искане по чл. 219 от ГПК за привличането като трето лице помагач на страната на ответника на „Б**** ДСК“ АД, която е заверила сметката, посочена в платежното нареждане.

С определение № 249/01.11.2022 г. съдът на основание чл.219, ал.1 ГПК е привлякъл като трето лице помагач на страната на ответника „Б**** ДСК“ АД.

По делото е депозиран отговор на исковата молба от привлеченото

трето лице помагач „Б**** ДСК" АД, с ЕИК ***, чрез пълномощника В**** Т*** - гл. юрисконсулт, в който изразява становище, че предявеният от ищеца иск е неоснователен и недоказан, като се присъединява към направените от ответника „У*** Б****" възражения.

Моли съда да постанови решение, с което отхвърли изцяло иска на „М**** Д****" ООД като неоснователен и недоказан, като му се присъдят направените по делото разноски, в това число юрисконсултско възнаграждение.

В срока по чл.372, ал.1 от ГПК е подадена допълнителна искова молба от ищеца „М**** Д****" ООД, чрез пълномощника адв.В. К., в която изразява становище по направените от ответника възражения, които намира за неоснователни.

Счита, че делото е подсъдно на Окръжен съд Л****, тъй като е прилож****а разпоредбата на чл. 113 от ГПК и спорът следва да се разглежда от съда по седалище на ищеца, който е потребител. В тази насока цитира и съдебна практика.

Развива подробни съображения и по останалите наведени от ответника доводи.

В срока по чл.373, ал.1 ГПК е подаден отговор на допълнителната искова молба от ответника „У*** Б****" АД, чрез адв. Й. С. и адв. С**** Ш****. По направеното от ответника възражение за местна подсъдност на делото изразява становище, че неправилно ищецът се позовава на чл. 113 от ГПК. „М**** Д****" ООД не е потребител по смисъла на §13, т. 1 от ПЗР на ЗЗП, тъй като не е физическо лице. В подкрепа на този довод цитира и актуалната редакция на чл. 113 от ГПК, който използва термините „настоящ адрес" и „постоянен", а юридическите лица ****ат седалище и адрес на управление. Изтъква, че цитираните от ищеца определения на ВКС са от 2010г. до 2013г., а редактираният текста на чл. 113 от ГПК е от 2019 г. Без значение в случая е обстоятелството, че процесният превод е нареден на територията на град Л****. Аргументът относно „деянието" е неотнос****, защото терминът е от наказателното право, а делото е търговско по своя характер. Освен това, според ищеца „деянието" е извършено от трето лице, което не е страна в процеса и би могло да се намира навсякъде по света. Отново прави искане делото да бъде прекратено и изпратено на Софийски

градски съд.

В срока по чл.373, ал.1 ГПК е подаден отговор на допълнителната искова молба от третото лице – помагач „Б**** ДСК" АД, чрез В**** Т*** - гл. юрисконсулт, в който поддържа направените в първоначалния отговор възражения. Оспорва становището на ищеца, че искът е подсъден на ЛОС съгласно чл. 113 ГПК, тъй като ищецът бил „потребител" по смисъл на ЗЗП. Счита, че ищецът няма качеството на потребител, тъй като не е физическо лице и съгласно чл. 105 от ГПК делото следва да бъде прекратено и изпратено по подсъдност на СГС, тъй като седалището на ответника „У*** Б****" АД и на „Б**** ДСК" АД като трето лице са в гр. София.

Съдебният състав счита, че възражението за местна неподсъдност на делото е направено от ответника в срока по чл.119, ал.3 от ГПК, а разгледано по същество е основателно.

Съгласно нормата на [чл. 108, ал. 1, пр.1 от ГПК](#), искове срещу юридически лица се предявяват пред съда, в чийто район се намира тяхното седалище. Изключение от това правило е предвидено в [чл. 113 от ГПК, касаеща](#) исковите на и срещу потребители, които се предявяват пред съда, в чийто район се намира настоящият адрес на потребителя, а при липса на настоящ адрес – по постоянния. С разпоредбата на [чл. 113 от ГПК](#) се цели допълнителна защита на потребителите като по - слаба страна, чрез правото на местна подсъдност по техния постоянен или настоящ адрес, при упражняването на което право се дерогира общата подсъдност по [чл. 108, ал. 1 от ГПК](#).

Специалната подсъдност по [чл. 113 от ГПК](#) е прилож****а в случаите, когато ищецът ****а качеството "потребител" по смисъла на [§ 13, т. 1 от ДР на ЗЗП](#) и търси защита на правата си в това качество въз основа на съответния специален закон. Последователно съдебната практика приема, че изборната подсъдност по чл. 113 от ГПК не е предвидена само за потребителски спорове, произтичащи от правата, уредени в ЗЗП, а следва да се прилага за други спорове между потребители и доставчици на услуги. Ищецът в настоящия спор е търговско дружество – юридическо лице и претенцията му произтича от разпоредбата на чл.79 от Закона за платежните услуги и платежните системи, /обн. в ДВ бр. 20 от 06.03.20018г., в сила от 06.03.2018 г./, уреждащ отговорността на доставчика на платежни услуги за

неразрешение платежни операции. Между страните не е спорно, че ответникът е доставчик на платежни услуги по смисъла на чл.3, ал., т.1 от ЗПУПС, а в чл.4 от същия закон извършваните от б****та услуги, свързани с изпълнение на платежни операции по платежни сметки, са дефинирани като „платежни услуги“. С оглед изложените в исковата молба обстоятелства и твърдения, съдебният състав счита, че ищецът е „ползвател на платежни услуги“, чиято легална дефиниция е дадена в т.38 от ДР на ЗПУПС. Според цитираната разпоредба „ползвател на платежни услуги“ е физическо или юридическо лице, което се ползва от платежна услуга в качеството си платец или на получател, или и в двете си качества. В [§ 1, т. 40 от ДР](#) на същия закон е дадена легална дефиниция и на понятието "потребител". Това е "физическо лице – ползвател на платежни услуги, което при договор за предоставяне на платежни услуги извършва дейност, различна от неговата т*** и професионална дейност". Следователно при дефиниране на понятието законодателят е определил като потребители само физическите лица, а не и юридическите лица. При тази законодателна уредба настоящата инстанция приема, че ищецът няма качеството на потребител на платежни услуги по смисъла на § 1, т. 40 от ДР на ЗПУПС и след като е предявил искове за защита на права, произтичащи от договор за предоставяне на платежни услуги, той няма право да се ползва от изборната местна подсъдност по [чл. 113 от ГПК](#). С оглед на изложените съображения съдебният състав счита, че в случая не са налице основания за дерогиране на общата местна подсъдност по [чл. 108, ал. 1, изр. 1 от ГПК](#), което обосновава извод, че компетентен да разгледа спора по правилата на местната подсъдност е СГС, в чийто район е седалището на ответника.

Поради изложените съображения настоящата инстанция счита, че са налице условията на чл.108 във вр. с чл.118, ал.2 и чл.119, ал.3 от ГПК, което налага производството по делото да бъде прекратено и същото изпратено за разглеждане от местно компетентния Софийски градски съд.

Вод*** от гореизложеното съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПРЕКРАТЯВА производството по т.д. № 73/2022 год. по описа на Окръжен съд Л****.

ИЗПРАЩА делото за разглеждане от Софийски градски съд.

Определението подлежи на обжалване на основание чл.121 от ГПК с частна жалба пред ВТАС в едноседмичен срок от получаване на съобщението от страните.

Съдия при Окръжен съд – Л****: _____